

Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű és nem vált ki joghatást. Az EU intézményei semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért. A jogi aktusoknak – ideértve azok bevezető hivatkozásait és preambulumbekezdéseit is – az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett és az EUR-Lex portálon megtalálható változatai tekintendők hitelesnek. Az említett hivatalos szövegváltozatok közvetlenül elérhetők az ebben a dokumentumban elhelyezett linkeken keresztül

► **B**

A TANÁCS (EU) 2022/2576 RENDELETE

(2022. december 19.)

a szolidaritásnak a gázbeszerzések jobb koordinálása, megbízható ár-referenciaértékek és a határokon átnyúló gázkereskedelem révén történő fokozásáról

(HL L 335., 2022.12.29., 1. o.)

Módosította:

Hivatalos Lap

	Szám	Oldal	Dátum
► <u>M1</u>	A Tanács (EU) 2023/2919 rendelete (2023. december 21.)	L 2919	1 2023.12.29.

A TANÁCS (EU) 2022/2576 RENDELETE**(2022. december 19.)**

a szolidaritásnak a gázbeszerzések jobb koordinálása, megbízható ár-referenciaértékek és a határokon átnyúló gázkereskedelem révén történő fokozásáról

I. FEJEZET**Tárgy és fogalommeghatározások***1. cikk***Tárgy és hatály**

(1) E rendelet ideiglenes szabályokat állapít meg a következőkre vonatkozóan:

- a) egy olyan szolgáltatás gyorsított létrehozása, amely lehetővé teszi az Unióban letelepedett vállalkozások általi keresletösszesítést és közös gázbeszerzést;
- b) másodlagos kapacitáslekötési és átláthatósági platformok az LNG-létesítmények és a gáztároló létesítmények számára; és
- c) a földgázszállító hálózatok szűkületkezelése.

(2) E rendelet ideiglenes mechanizmusokat vezet be, hogy a túlzott ármozgások esetére a napközbeni volatilitás kezelésére szolgáló ideiglenes mechanizmus és az Energiaszabályozók Európai Uniós Együttműködési Ügynöksége (ACER) által kidolgozandó ad hoc LNG-referenciaérték révén megvédjék a polgárokat és a gazdaságot a túlzottan magas árakkal szemben.

(3) E rendelet ideiglenes intézkedéseket állapít meg gázellátási vészhelyzet esetére a gáz határokon átnyúló méltányos elosztása, a legkritikusabb felhasználók számára a gázellátás megóvása és a határokon átnyúló szolidaritási intézkedések nyújtásának biztosítása érdekében.

*2. cikk***Fogalommeghatározások**

E rendelet alkalmazásában:

- 1. „földgázipari vállalkozás” olyan természetes vagy jogi személy, aki vagy amely a földgáz – beleértve a cseppfolyósított földgázt (LNG) is – termelésének, szállításának, elosztásának, ellátásának, vásárlásának vagy tárolásának tevékenysége közül legalább egyet ellát, és felelős az említett tevékenységekhez kapcsolódó kereskedelmi, műszaki vagy karbantartási feladatok ellátásáért, de nem tartoznak ide a végső felhasználók;
- 2. „LNG-létesítmény”: olyan terminál, amelyet földgáz cseppfolyósítására, vagy az LNG behozatalára, átfajtására és újragázosítására használnak, és ide tartoznak a kiegészítő szolgáltatások és az olyan ideiglenes tárolás is, amelyekre az újragázosítási folyamathoz és a szállítási rendszerbe ezt követően történő átvitelhez van szükség, de nem tartozik ide az LNG-terminálok tárolásra szolgáló része;

▼B

3. „gáztároló létesítmény”: földgázipari vállalkozás tulajdonában lévő vagy általa üzemeltetett olyan létesítmény, amely földgáz tárolására szolgál, ideértve az LNG-létesítmények tárolásra szolgáló részét is, de kizárva a termelői tevékenységekhez használt részt, és kizárva azon létesítményeket, amelyeket kizárólagosan a szállítási rendszer-üzemeltetők számára tartanak fenn feladataik elvégzése érdekében;
4. „szolgáltató”: az Unióban letelepedett olyan vállalkozás, amellyel a Bizottság az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet szerinti közbeszerzési eljárás keretében szerződést kötött a közös beszerzés megszervezésére és az e rendelet 7. cikkében meghatározott feladatok ellátására;
5. „információtechnológiai (IT-)eszköz”: olyan IT-eszköz, amelyen keresztül a szolgáltató összesíti a földgázipari vállalkozások és a gázfogyasztó vállalkozások által támasztott keresletet, és az említett összesített keresletnek való megfelelés céljából ajánlatot kér a földgázszállítóktól vagy -termelőktől;
6. „LNG-kereskedés”: LNG vételére vagy eladására vonatkozó olyan ajánlatok vagy ügyletek:
 - a) amelyek Unión belüli szállítást határoznak meg;
 - b) amelyek Unión belüli szállítást eredményeznek; vagy
 - c) amelyek során az egyik szerződő fél egy uniós terminálon gázosítja újra az LNG-t;
7. „LNG-piaci adatok”: LNG-kereskedésre vonatkozó, a 21. cikk (1) bekezdésében meghatározott megfelelő adatokat is tartalmazó vételi, eladási vagy ügyleti nyilvántartások;
8. „LNG-piaci szereplő”: bejegyzési helyétől vagy lakóhelyétől függetlenül, bármely természetes vagy jogi személy, aki vagy amely LNG-kereskedést folytat;
9. „LNG-árértékelés”: az LNG-kereskedés napi referenciaárának az ACER által meghatározandó módszertan szerinti megállapítása;
10. „LNG-referenciaérték”: a napi LNG-árértékelés és a TTF Gas Futures front-month szerződésének teljesítési ára közötti, az ICE Endex Markets B.V. által napi rendszerességgel megállapított különbség meghatározása;
11. „kereskedési helyszín”: a következők bármelyike:
 - a) „szabályozott piac”: a 2014/65/EU irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 21. pontjában meghatározott szabályozott piac;
 - b) „multilaterális kereskedési rendszer”: a 2014/65/EU irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 22. pontjában meghatározott multilaterális kereskedési rendszer;
 - c) „szervezett kereskedési rendszer”: a 2014/65/EU irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 23. pontjában meghatározott szervezett kereskedési rendszer;

▼B

12. „energiával kapcsolatos, árualapú származtatott termék”: a 600/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 2. cikke (1) bekezdésének 30. pontjában meghatározott olyan árualapú származtatott termék, amellyel valamely kereskedési helyszínen kereskednek, és amelynek alapterméke a villamos energia vagy a földgáz, valamint amelynek a lejáratát legfeljebb 12 hónapos;
13. „illetékes hatóság”: eltérő rendelkezés hiányában a 2014/65/EU irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 26. pontjában meghatározott illetékes hatóság;
14. „a villamosenergia-ellátás biztonsága szempontjából kritikus gázmenyiség”: az a maximális gázfogyasztás, amelyre az energiaágazatban szükség van az (EU) 2019/941 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 9. cikke szerinti téli megfelelésértékelésben szimulált legrosszabb forgatókönyv esetén a megfelelés biztosításához;
15. „védett felhasználó”: az (EU) 2017/1938 rendelet 2. cikkének 5. pontjában meghatározott védett felhasználó;
16. „szolidaritási alapon védett felhasználó”: az (EU) 2017/1938 rendelet 2. cikkének 6. pontjában meghatározott, szolidaritási alapon védett felhasználó.

II. FEJEZET**A gázbeszerzések jobb koordinálása****1. SZAKASZ*****A gázbeszerzések koordinálása az Unióban*****3. cikk****Átláthatóság és információcsere**

(1) Kizárólag a jobb koordinálás céljából, azoknak az Unióban letelepedett földgázipari vállalkozásoknak vagy gázfogyasztó vállalkozásoknak vagy tagállami hatóságoknak, amelyek évi 5 TWh feletti mennyiségű gáz beszerzésére irányulóan kívánnak pályázatot hirdetni vagy harmadik országbeli földgáztermelőkkel vagy -szállítókkal tárgyalásokat kezdeni, tájékoztatniuk kell a Bizottságot és adott esetben az említett vállalkozások letelepedési helye szerinti tagállamot a gázellátási szerződés vagy egyetértési megállapodás megkötéséről, vagy a gázbeszerzésre irányuló pályázati eljárás megindításáról.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 600/2014/EU rendelete (2014. május 15.) a pénzügyi eszközök piacairól és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 84. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/941 rendelete (2019. június 5.) a villamosenergia-ágazati kockázatokra való felkészülésről és a 2005/89/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről (HL L 158., 2019.6.14., 1. o.).

▼B

Az első albekezdés szerinti értesítést legalább a tervezett megkötés vagy megindítás előtt hat héttel – vagy rövidebb időn belül, feltéve hogy a tárgyalások megkezdése a szerződés aláírását ennél kevesebb idővel előzi meg –, de nem kevesebb, mint két héttel a tervezett megkötés vagy megindítás előtt kell megtenni. Az ilyen értesítést az alábbi alapvető információkra kell korlátozni:

- a) a szerződéses partner vagy partnerek kiléte vagy a gázbeszerzésre irányuló pályázat célja;
- b) a releváns mennyiségek;
- c) a releváns időpontok; és
- d) adott esetben az ilyen beszerzéseket vagy pályázatokat valamely tagállam nevében szervező szolgáltató.

(2) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy valamely gázbeszerzésre irányuló pályázattal, vagy az Unióban letelepedett földgázipari vállalkozások vagy gázfogyasztó vállalkozások vagy a tagállami hatóságok tervezett gázbeszerzésével kapcsolatban folytatott további koordináció javíthatná a közös beszerzés működését, vagy ha valamely gázbeszerzésre irányuló pályázat vagy a tervezett gázbeszerzések negatív hatást gyakorolhatnak a belső piacra, az ellátás biztonságára vagy az energiapolitikai szolidaritásra, a Bizottság ajánlást adhat ki az Unióban letelepedett földgázipari vállalkozások vagy gázfogyasztó vállalkozások vagy a tagállami hatóságok részére, hogy mérlegeljék a megfelelő intézkedések meghozatalát. Ilyen esetben a Bizottság adott esetben tájékoztatja a vállalkozás letelepedési helye szerinti tagállamot.

(3) A Bizottság a (2) bekezdésben meghatározott ajánlások kiadása előtt tájékoztatja a 4. cikkben említett *ad hoc* irányítóbizottságot.

(4) Az (1) bekezdésnek megfelelően a Bizottság részére nyújtott tájékoztatás során a tájékoztatást nyújtó szervezet jelezheti, hogy az – akár üzleti, akár egyéb – olyan információ valamely része, amelynek nyilvánosságra hozatala hátrányosan érinthetné az érintett felek tevékenységét, bizalmasnak tekintendő-e, és hogy a megadott információ megosztható-e más tagállamokkal.

(5) Az e cikk szerinti, az információk bizalmas kezelésére vonatkozó kérelmek nem korlátozhatják a Bizottság hozzáférését a bizalmas információkhoz. A Bizottság biztosítja, hogy a bizalmas információkhoz a Bizottságnak szigorúan csak azon szolgálatai férhessenek hozzá, amelyek számára az ezek az információk elengedhetetlenül szükségesek. A Bizottság képviselői az ilyen információkat kellőképpen bizalmasan kezelik.

(6) Az EUMSZ 346. cikkének sérelme nélkül a bizalmasnak minősülő információk csak akkor oszthatók meg a Bizottsággal és más releváns hatóságokkal, amennyiben e rendelet alkalmazásához szükséges az ilyen információcsere. A kicserélt információknak az ilyen információcsere célja szempontjából releváns és azzal arányos információkra kell korlátozódniuk. A szóban forgó információcsere során meg kell őrizni a rendelkezésre bocsátott információk bizalmas jellegét, és óvni kell az e rendelet hatálya alá tartozó szervezetek biztonsági és kereskedelmi érdekeit, az adatok fizikai védelmére pedig hatékony eszközöket kell alkalmazni. Valamennyi szervert és információt fizikailag az Unió területén kell elhelyezni és tárolni.

4. cikk

Ad hoc irányítóbizottság

(1) A keresletösszesítés és a közös beszerzés koordinálásának megkönnyítése céljából *ad hoc* irányítóbizottságot kell létrehozni.

(2) A Bizottság e rendelet hatálybalépésétől számított hat héten belül hozza létre az *ad hoc* irányítóbizottságot. Az irányítóbizottság a tagállamok egy-egy képviselőjéből és a Bizottság képviselőjéből áll. Az Energiaközösség szerződő feleinek képviselői a Bizottság meghívására részt vehetnek az *ad hoc* irányítóbizottság kölcsönös érdeklődésre számot tartó ügyekben tartott ülésein. Az *ad hoc* irányítóbizottság elnöki tisztét a Bizottság tölti be.

(3) Az *ad hoc* irányítóbizottság a létrehozásától számított egy hónapon belül minősített többséggel elfogadja saját eljárási szabályzatát.

(4) A Bizottság konzultál az *ad hoc* irányítóbizottsággal a Bizottság által a 3. cikk (2) bekezdése értelmében biztosított ajánlástervezetről, különösen arról, hogy a releváns gázbeszerzések vagy gázbeszerzésre irányuló pályázat növelik-e az ellátás biztonságát az Unióban, és összeegyeztethetők-e az energiapolitikai szolidaritás elvével.

(5) A Bizottság tájékoztatja továbbá az *ad hoc* irányítóbizottságot arról, hogy a vállalkozásoknak a szolgáltató által szervezett közös beszerzésben való részvétele milyen hatással jár az Unión belüli ellátásbiztonságra és adott esetben az energiapolitikai szolidaritásra nézve.

(6) Amennyiben a 3. cikk (6) bekezdésével összhangban bizalmas információkat továbbítanak számukra, az *ad hoc* irányítóbizottság tagjainak az ilyen információkat kellőképpen bizalmasan kell kezelniük. A kicserélt információknak az ilyen információcsere célja szempontjából lényeges és azzal arányos információkra kell korlátozódniuk.

2. SZAKASZ

Keresletösszesítés és közös beszerzés

5. cikk

A szolgáltatóval kötött ideiglenes szolgáltatási szerződés

(1) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 176. cikkétől eltérve, a Bizottság az e rendelet 7. cikkében meghatározott feladatok teljesítése érdekében az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet szerinti közbeszerzési eljárás keretében szerződést köt egy, az Unióban letelepedett, szolgáltatóként eljáró szervezettel a szervezet által nyújtott szükséges szolgáltatásokról.

(2) A kiválasztott szolgáltatóval kötött szolgáltatási szerződés meghatározza a szolgáltató által beszerzett információk tulajdonjogát, és rendelkezik arról, hogy az említett információkat a szolgáltatási szerződés megszűnésekor vagy lejártakor a Bizottság részére át lehessen adni.

▼B

(3) A Bizottság a szolgáltatási szerződésben meghatározza a szolgáltató működésének gyakorlati vonatkozásait, melyek kiterjednek az IT-eszköz használatára, a biztonsági intézkedésekre, a pénznem(ek)re, a fizetési rendszerre és a kötelezettségekre.

(4) A szolgáltatóval kötött szolgáltatási szerződés a Bizottság számára fenntartja a szerződés nyomon követésének és ellenőrzésének jogát. E célból a Bizottság teljes körű hozzáféréssel rendelkezik a szolgáltató birtokában lévő információkhoz.

▼M1

5. A Bizottság felkérheti a szolgáltatót, hogy bocsásson rendelkezésre minden olyan információt, amely szükséges a 7. cikkben meghatározott feladatok teljesítéséhez.

▼B*6. cikk***A szolgáltató kiválasztásának kritériumai**

(1) A szolgáltatót a Bizottság a következő jogosultsági feltételek alapján választja ki:

- a) A szolgáltatónak valamely tagállam területén letelepedett és operatív székhellyel rendelkező jogalanynak kell lennie;
- b) A szolgáltatónak tapasztalattal kell rendelkeznie a határokon átnyúló műveletek terén;
- c) A szolgáltató:
 - i. nem tartozhat az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott uniós korlátozó intézkedések – különösen az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz lépésekre tekintettel, vagy az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések tekintetében elfogadott uniós korlátozó intézkedések hatálya alá;
 - ii. sem közvetlenül, sem közvetve nem állhat ilyen uniós korlátozó intézkedések által érintett természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt, vagy nem járhat el az említettek nevében vagy irányítása szerint;
 - iii. nem állhat közvetlenül vagy közvetve az Oroszországi Föderáció vagy annak kormánya, vagy bármely, Oroszországban letelepedett természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv tulajdonában vagy ellenőrzése alatt, vagy nem járhat el az említettek nevében vagy irányítása szerint.

(2) A kellő gondosságra vonatkozó egyéb kötelezettségek sérelme nélkül a Bizottság és a szolgáltató között szerződéses kötelezettségeket kell bevezetni annak biztosítása érdekében, hogy a szolgáltató a 7. cikk szerinti feladatainak ellátása során közvetlenül vagy közvetve ne bocsásson pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat olyan természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek rendelkezésére vagy javára, amelyek:

- a) az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott uniós korlátozó intézkedések – különösen az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz lépésekre tekintettel, vagy az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések tekintetében elfogadott uniós korlátozó intézkedések – hatálya alá tartoznak;

▼B

b) közvetlenül vagy közvetve ilyen uniós korlátozó intézkedések által érintett természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, vagy az említettek nevében vagy irányítása szerint járnak el; vagy

c) közvetlenül vagy közvetve az Oroszországi Föderáció vagy annak kormánya, vagy bármely, Oroszországban letelepedett természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, vagy az említettek nevében vagy irányítása szerint járnak el.

(3) A szolgáltató nem lehet része a 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ 2. cikkének 20. pontjában említett, földgáztermeléssel vagy -ellátással foglalkozó vertikálisan integrált vállalkozásnak, kivéve, ha az említett irányelv IV. fejezetével összhangban szétválasztott szervezetről van szó.

(4) A Bizottság a kiválasztási és odaítélési szempontokat többek között a következő, az ajánlati felhívásban meghatározandó szempontok figyelembevételével állapítja meg:

a) a földgázra vagy a kapcsolódó szolgáltatásokra, így például a szállítási szolgáltatásokra vonatkozó pályázati eljárások vagy aukciós folyamatok célzott IT-eszközök támogatásával történő kialakítása és lebonyolítása terén szerzett tapasztalat;

b) a pályázati eljárásoknak vagy aukciós folyamatoknak a különböző szükségletekhez, így például a földrajzi fókuszhoz vagy az ütemezéshez való igazítása terén szerzett tapasztalat;

c) a több résztvevőtől érkező kereslet összesítését és a kínálatnak való megfeleltetését szolgáló IT-eszközök fejlesztése terén szerzett tapasztalat;

d) az információs rendszer biztonságának minősége, különösen az adatvédelem és az internetbiztonság tekintetében; és

e) a résztvevők azonosítására és akkreditálására való képesség, mind a jogi személyi státusz, mind a pénzügyi kapacitás tekintetében.

7. cikk

A szolgáltató feladatai

(1) A szolgáltatónak meg kell szerveznie a keresletösszesítést és a közös beszerzést, különösen pedig:

a) össze kell vonnia a földgázipari vállalkozások és gázfogyasztó vállalkozások által támasztott keresletet az IT-eszköz segítségével;

b) ajánlatokat kell kérnie a földgázszállítóktól vagy -termelőktől az összesített keresletnek az IT-eszköz támogatásával történő megfelelés érdekében;

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/73/EK irányelve (2009. július 13.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 94. o.).

▼B

- c) ki kell osztania a kínálathoz való hozzáférési jogokat, figyelembe véve a felajánlott gázmennyiségeknek a kereslet összesítésében részt vevő kisebb és nagyobb földgázipari vállalkozások és gázfogyasztó vállalkozások közötti arányos elosztását. Amennyiben az összesített kereslet meghaladja a beérkezett kínálati ajánlatokat, a hozzáférési jogok kiosztásának arányosnak kell lennie a részt vevő vállalkozások által a keresletösszesítési szakaszban egy adott szállítási időre és helyre vonatkozóan bejelentett kereslettel;
 - d) ellenőriznie és akkreditálnia kell az IT-eszköz felhasználóit, továbbá nyilvántartásba kell őket vennie; és
 - e) az 5. cikkben említett szerződésben meghatározott műveletek megfelelő végrehajtásához szükséges kiegészítő szolgáltatásokat – többek között a szerződések megkötését elősegítő szolgáltatásokat – kell nyújtania az IT-eszköz felhasználói vagy a Bizottság számára.
- (2) A szolgáltató feladataihoz kapcsolódó – nevezetesen a felhasználók nyilvántartásba vételére, a közzétételre és a jelentéstételre vonatkozó – feltételeket az 5. cikkben említett szolgáltatási szerződésben kell meghatározni.

*8. cikk***A keresletösszesítésben és a közös beszerzésben való részvétel**

- (1) A keresletösszesítésben és a közös beszerzésben való részvétel lehetősége a kért mennyiségtől függetlenül és átlátható módon nyitva áll minden, az Unióban letelepedett földgázipari vállalkozás és gázfogyasztó vállalkozás előtt. A földgázipari vállalkozásokat és a gázfogyasztó vállalkozásokat szállítóként, termelőként és vásárlóként ki kell zární a keresletösszesítésben és a közös beszerzésben való részvételből, ha azok:
- a) az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott uniós korlátozó intézkedések – különösen az ukrain helyzetet destabilizáló orosz lépésekre tekintettel, vagy az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések tekintetében – elfogadott uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartoznak;
 - b) közvetlenül vagy közvetve ilyen uniós korlátozó intézkedések által érintett természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, vagy az említettek nevében vagy irányítása szerint járnak el; vagy
 - c) közvetlenül vagy közvetve az Oroszországi Föderáció vagy annak kormánya, vagy bármely, Oroszországban letelepedett természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, vagy az említettek nevében vagy irányítása szerint járnak el.
- (2) Szerződéses kötelezettségeket kell bevezetni annak biztosítása érdekében, hogy a szolgáltató által szervezett közös beszerzési folyamatban való részvételből származó pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat ne bocsássák közvetlenül vagy közvetve olyan természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek rendelkezésére vagy javára, akik/amelyek:

▼B

- a) az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott uniós korlátozó intézkedések – különösen az ukrajnai helyzetet destabilizáló orosz lépésekre tekintettel, vagy az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések tekintetében elfogadott uniós korlátozó intézkedések – hatálya alá tartoznak;
- b) közvetlenül vagy közvetve ilyen uniós korlátozó intézkedések által érintett természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, vagy az említettek nevében vagy irányítása szerint járnak el; vagy
- c) közvetlenül vagy közvetve az Oroszországi Föderáció vagy annak kormánya, vagy bármely, Oroszországban letelepedett természetes vagy jogi személy, szervezet vagy szerv tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, vagy az említettek nevében vagy irányítása szerint járnak el.

(3) A tagállamok vagy más érdekelt felek – adott esetben az állami támogatási szabályokkal összhangban – likviditási támogatást, többek között garanciákat nyújthatnak a szolgáltató által szervezett közös beszerzési folyamat résztvevőinek. Idetartozhatnak a biztosítéki igények fedezésére vagy az ugyanazon közös beszerzési szerződés alapján más vevők fizetéseketelenségét követően felmerülő többletköltségek kockázatának fedezésére nyújtott garanciák.

(4) Az Energiaközösség szerződő feleinek területén letelepedett földgázipari vállalkozások és gázfogyasztó vállalkozások részt vehetnek a keresletösszesítésben és a közös beszerzésben, feltéve, hogy rendelkezésre állnak a szükséges intézkedések vagy megállapodások, amelyek lehetővé teszik az e szakasz szerinti keresletösszesítésben és közös beszerzésben való részvételüket.

*9. cikk***A közös beszerzésből kizárt földgázellátások**

Az Oroszországi Föderációból származó földgázellátás nem képezheti közös beszerzés tárgyát, beleértve a tagállamoknak vagy az Energiaközösség szerződő feleinek a területére a következő betáplálási pontokon keresztül érkező földgázellátást is:

- a) Greifswald
- b) Lubmin II.
- c) Imatra
- d) Narva
- e) Värskä
- f) Luhamaa
- g) Sakiai

▼ B

- h) Kotlovka
- i) Kondratki
- j) Wysokoje
- k) Tietierowka
- l) Mazir
- m) Kobrin
- n) Szudzsa (RU)/Ukrajna
- o) Belgorod (RU)/Ukrajna
- p) Valujki (RU)/Ukrajna
- q) Szerebrjanka (RU)/Ukrajna
- r) Piszarevka (RU)/Ukrajna
- s) Szohranovka (RU)/Ukrajna
- t) Prohorovka (RU)/Ukrajna
- u) Platovo (RU)/Ukrajna
- v) Sztrandzsa 2 (BG)/Malkoclar (TR).

▼ M1**▼ B***11. cikk***Gázbeszerzési konzorcium**

A szolgáltató által szervezett keresletösszesítésben részt vevő földgázipari vállalkozások és gázfogyasztó vállalkozások átlátható módon koordinálhatják a beszerzési szerződés feltételeinek elemeit, vagy közös beszerzési szerződéseket alkalmazhatnak annak érdekében, hogy jobb feltételeket érjenek el szállítóiknál, feltéve, hogy megfelelnek az uniós jognak, többek között az uniós versenyjognak, különösen az EUMSZ 101. és 102. cikkének – amint azt a Bizottság az 1/2003/EK rendelet 10. cikke szerinti határozatban előírhatja –, valamint az e rendelet 3. cikke szerinti átláthatósági követelménynek.

3. SZAKASZ

Az LNG-létesítmények, a gáztároló létesítmények és a csővezetékek használatának fokozására irányuló intézkedések

12. cikk

Másodlagos kapacitáslekötési platform az LNG-létesítmények használói és a gáztároló létesítmények használói számára

Az LNG-létesítmények használói és a gáztároló létesítmények használói, amennyiben kívánják, a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ 2. cikkének 6. pontjában meghatározottak szerint a másodlagos piacon viszonteladásra bocsáthatják fel nem használt szerződéses kapacitásukat. 2023. február 28-ig az LNG-létesítmények üzemeltetőinek és a gáztároló- létesítmények üzemeltetőinek – egyénileg vagy regionálisan – átlátható és megkülönböztetésmentes lekötési platformot kell létrehozniuk, vagy egy meglévő ilyen platformot kell használniuk annak érdekében, hogy az LNG-létesítmények használói és a gáztároló létesítmények használói szerződéses kapacitásukat viszonteladásra bocsáthassák.

13. cikk

Az LNG-létesítmények és a gáztároló létesítmények átláthatósági platformjai

(1) 2023. február 28-ig az LNG-létesítmények üzemeltetőinek és a gáztároló létesítmények üzemeltetőinek gondoskodniuk kell arról, hogy átlátható és felhasználóbarát módon közzétegyék a 715/2009/EK rendelet 19. cikkében előírt összes információt egy európai LNG-átláthatósági platformon, illetve egy európai tárolási átláthatósági platformon. A szabályozó hatóságok felkérhetik az említett üzemeltetőket, hogy tegyenek közzé bármely további, a rendszerhasználók számára releváns információkat.

(2) Azon LNG-létesítményeknek, amelyek a 2009/73/EK irányelv 36. cikke alapján mentességet kaptak a harmadik felek hozzáféréseire vonatkozó szabályok alól, valamint az említett irányelv 33. cikkének (3) bekezdésében említett, a harmadik felek tárgyalásos hozzáférés-rendszerének hatálya alá tartozó gáztárolólétesítmény-üzemeltetőknek 2023. január 31-ig közzé kell tenniük a végleges infrastruktúráis díjakat.

14. cikk

A szállítási kapacitások hatékonyabb kihasználása

(1) A szállítási rendszer-üzemeltetőknek a rendszerösszekötési pontokon és a virtuális rendszerösszekötési pontokon a kihasználatlan szerződéses nem megszakítható kapacitást havi kapacitástermékként kell felkínálniuk, és a (2) bekezdés szerinti kihasználatlanság esetén napi és napon belüli kapacitástermékként az adott hónapra.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 715/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 211., 2009.8.14., 36. o.

▼B

(2) A szerződéses nem megszakítható kapacitás kihasználatlannak minősül, ha a rendszerhasználó az előző naptári hónapban egy rendszerösszekötési ponton vagy virtuális rendszerösszekötési ponton a lekötött nem megszakítható kapacitás átlagosan kevesebb mint 80 %-át használta vagy kínálta fel. A szállításirendszer-üzemeltetőnek figyelemmel kell kísérnie a fel nem használt kapacitást, és legkésőbb az (EU) 2017/459 rendelettel összhangban a soron következő, gördülő havi kapacitásaukción felkínálandó kapacitás mennyiségének bejelentése előtt tájékoztatnia kell a rendszerhasználót a releváns rendszerösszekötési ponton vagy virtuális rendszerösszekötési ponton visszaveendő kapacitás mennyiségéről.

(3) A felkínálandó kapacitás mennyiségének meg kell egyeznie az előző naptári hónap átlagos kihasználtsága és az egy hónapnál hosszabb időtartamra lekötött nem megszakítható kapacitás 80 %-a közötti különbséggel.

(4) A kapacitás allokációjakor az (EU) 2017/459 rendelettel összhangban aukción felkínált, rendelkezésre álló kapacitásnak elsőbbséget kell élveznie a (2) bekezdés szerint aukcióra kerülő kihasználatlan kapacitással szemben.

(5) Ha a szállításirendszer-üzemeltető által felkínált kihasználatlan kapacitás értékesítésre kerül, azt a szerződéses kapacitás eredeti jogosultjától vissza kell venni. Az eredeti jogosult a visszavett nem megszakítható kapacitást megszakítható kapacitásként használhatja.

(6) A rendszerhasználó a kapacitáslekötési szerződésből fakadó jogait és kötelezettségeit mindaddig és annyiban megtartja, amíg és amennyiben a szállításirendszer-üzemeltető a kapacitást újra nem allokálja.

(7) A szállításirendszer-üzemeltetőnek – a kihasználatlan nem megszakítható kapacitás e cikkkel összhangban történő felkínálása előtt – elemeznie kell a potenciális hatásokat az általa üzemeltetett valamennyi rendszerösszekötési ponton, és erről tájékoztatnia kell az illetékes nemzeti szabályozó hatóságot. E cikk (1)–(6) bekezdésétől eltérve, és függetlenül attól, hogy az említett rendszerösszekötési pontokon szűküllet áll-e fenn vagy sem, a nemzeti szabályozó hatóságok határozhatnak úgy, hogy valamennyi rendszerösszekötési ponton bevezetik a következő mechanizmusok egyikét:

- a) egy gáznapos nem megszakítható „használd vagy elveszíted” mechanizmus az (EU) 2017/459 rendelettel összhangban, és a 715/2009/EK rendelet I. mellékletének 2.2.3. pontját figyelembe véve;
- b) túljegyzési-visszavásárlási mechanizmus a 715/2009/EK rendelet I. mellékletének 2.2.2. pontjával összhangban, amely a releváns rendszerösszekötési pont műszaki kapacitásán felül legalább 5 % többletkapacitást kínál; vagy
- c) legalább eredetileg nem nominált kapacitás felkínálása másnapi és napon belüli kapacitásként, amelyet megszakítható kapacitásként kell allokálni.

E cikk (1)–(6) bekezdése automatikusan alkalmazandó, ha 2023. március 31-ig az ezen albekezdés szerinti alternatív mechanizmusok egyikét sem alkalmazták.

▼B

(8) A (7) bekezdésben említett határozat meghozatala előtt a nemzeti szabályozó hatóságnak konzultálnia kell a szomszédos tagállam nemzeti szabályozó hatóságával, és figyelembe kell vennie az említett hatóság véleményét. Abban az esetben, ha a betáplálási-kiadási rendszer kiterjed több olyan tagállamra is, ahol egynél több szállítási-rendszer-üzemeltető tevékenykedik, az érintett tagállamok nemzeti szabályozó hatóságainak közösen kell határozniuk a (7) bekezdés alkalmazásáról.

III. FEJEZET

A TÚLZOTT GÁZÁRAK ÉS A NAPKÖZBENI TÚLZOTT VOLATILITÁS MEGELŐZÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEK AZ ENERGIAÁVAL KAPCSOLATOS SZÁRMAZTATOTT TERMÉKEK PIACAIN

1. SZAKASZ

Napközi ideiglenes eszköz az energiával kapcsolatos származtatott termékek piacain tapasztalható szélsőséges volatilitás kezelésére

15. cikk

A napközi volatilitás kezelésére szolgáló mechanizmus

(1) A lehető leghamarabb, de legkésőbb 2023. január 31-ig minden olyan kereskedési helyszínnel, amelyen energiával kapcsolatos árualapú származtatott termékekkel kereskednek, minden egyes, energiával kapcsolatos árualapú származtatott termékre vonatkozóan, amellyel ott kereskednek, létre kell hoznia egy mechanizmust a napközi volatilitás kezelésére (a továbbiakban: a napközi volatilitás kezelésére szolgáló mechanizmus), amely felső és alsó árhatáron (a továbbiakban: árhatár) alapul, azaz meghatározza azon árakat, amelyek felett és alatt megbízások nem hajthatók végre. A kereskedési helyszíneknek biztosítaniuk kell, hogy a napközi áringadozás kezelésére szolgáló mechanizmus megakadályozza az energiával kapcsolatos árualapú származtatott termékek tekintetében a kereskedési napon belüli túlzott ármozgásokat. A napközi volatilitás kezelésére szolgáló mechanizmus létrehozásakor a kereskedési helyszíneknek arról is gondoskodniuk kell, hogy az említett intézkedések végrehajtása ne akadályozza megbízható napvégi záróárak kialakulását.

(2) A kereskedési helyszíneknek minden egyes, energiával kapcsolatos árualapú származtatott termékre vonatkozóan, amellyel ott helyszínen kereskednek, meg kell határozniuk a referenciaárhoz viszonyított árhatárok megállapítására szolgáló számítási módszert. A nap első referenciaárának meg kell egyeznie a releváns kereskedési nap megnyitásakor meghatározott árral. Az ezt követő referenciaár a rendszeres időközönként észlelt utolsó piaci ár. Abban az esetben, ha a kereskedés a kereskedési napon megszakad, a megszakítást követő első referenciaár az újrakezdett kereskedés nyitóára.

(3) Az árhatárokat vagy abszolút értékben, vagy a referenciaárhoz viszonyított százalékos eltérés formájában kell kifejezni. A kereskedési helyszíneknek az említett számítási módszert az egyes, energiával kapcsolatos árualapú származtatott termékek sajátosságaihoz, az ilyen származtatott termékek piacának likviditási profiljához és volatilitási profiljához kell igazítaniuk. A kereskedési helyszínek indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatnia kell az illetékes hatóságot a módszerről.

▼B

(4) A kereskedési helyszíneknek a referenciaár alapján a kereskedési idő alatt rendszeres időközönként meg kell újítaniuk az árhatárokat.

(5) A kereskedési helyszíneknek indokolatlan késedelem nélkül nyilvánosságra kell hozniuk az általuk bevezetett, a napközi volatilitás kezelésére szolgáló mechanizmus jellemzőit, vagy ha módosították azt.

(6) A kereskedési helyszíneknek a napközi volatilitás kezelésére szolgáló mechanizmust a 2014/65/EU irányelvvel összhangban már létrehozott, meglévő szüneteltetési mechanizmusaikba beépítve, vagy kiegészítő mechanizmusként kell végrehajtaniuk.

(7) Amennyiben a kereskedési helyszín módosítani kívánja az adott, energiával kapcsolatos árualapú származtatott termékre alkalmazandó árhatárokra vonatkozó számítási módszert, indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatnia kell az illetékes hatóságot a tervezett módosításokról.

(8) Amennyiben az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) által a 16. cikk (3) bekezdésével összhangban gyűjtött információkból az derül ki, hogy a mechanizmus egységesebb végrehajtására van szükség annak biztosításához, hogy az Unióban hatékonyabban lehessen kezelni a túlzott áringadozást, a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, amelyekben meghatározza a napközi volatilitás kezelésére szolgáló mechanizmus végrehajtásának egységes elveit, figyelembe véve minden egyes, energiával kapcsolatos árualapú származtatott termék sajátosságait, az ilyen származtatott termék piacának likviditási profilját és volatilitási profilját. Így különösen, azon kereskedési helyszínek zavartalan működésének biztosítása érdekében, amelyek energiával kapcsolatos árualapú származtatott termékekkel való kereskedést kínálnak, a Bizottság meghatározhatja az árhatárok megújításának időközzeit, vagy az akkor meghozandó intézkedéseket, ha a kereskedés túllép az említett árhatárokon, ideértve a megbízható záróárak kialakulását biztosító rendelkezéseket is. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

*16. cikk***Az illetékes hatóságok szerepe**

(1) A napközi volatilitás kezelésére szolgáló mechanizmusok végrehajtását az illetékes hatóságoknak kell felügyelniük. Az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a napközi volatilitás kezelésére szolgáló mechanizmusoknak a tagállamukban letelepedett kereskedési helyszínek általi végrehajtásában mutatkozó eltéréseket az érintett kereskedési helyszínek vagy energiával kapcsolatos árualapú származtatott termékek sajátosságai megfelelően indokolják.

(2) Az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a kereskedési helyszínek megfelelő előzetes mechanizmusokat hajtsanak végre annak biztosítására, hogy az energiával kapcsolatos árualapú származtatott termékek piacain a túlzott volatilitás a 15. cikk (1) bekezdésében említett, a napközi volatilitás kezelésére szolgáló mechanizmus létrehozásáig mérséklődjön.

▼B

(3) Az illetékes hatóságoknak a 15. cikk (1) bekezdésében említett időponttól számított három héten belül és legalább negyedévente jelentést kell tenniük az ESMA-nak a napközi volatilitás kezelésére szolgáló mechanizmus általuk felügyelt kereskedési helyszínek általi végrehajtásáról.

*17. cikk***Az ESMA koordinációs szerepe**

(1) Az ESMA az illetékes hatóságok által a 16. cikk (3) bekezdésével összhangban benyújtott jelentések alapján koordinálja és nyomon követi a napközi volatilitás kezelésére szolgáló mechanizmusok végrehajtását.

(2) Az ESMA az illetékes hatóságok jelentései alapján dokumentálja az Unión belüli joghatóságok között a napközi volatilitás kezelésére szolgáló mechanizmusok végrehajtásában mutatkozó eltéréseket. Az ESMA 2023. június 30-ig jelentést nyújt be a Bizottságnak, amelyben értékeli a napközi volatilitáskezelési mechanizmusok hatékonyságát. A Bizottság e jelentés alapján mérlegeli, hogy nyújtson-e be az e rendelet módosítására irányuló javaslatot a Tanácsnak.

*2. SZAKASZ****Az ACER felhatalmazása az árakra vonatkozó objektív adatok gyűjtésével és közzétételével****18. cikk***Az ACER árértékeléssel és -referenciaértékekkel kapcsolatos feladatai és hatásköre**

(1) Az ACER sürgősen napi LNG-árértékelést készít és tesz közzé, amely legkésőbb 2023. január 13-án megkezdődik. Az LNG-árértékelés céljából az ACER rendszeresen végzi az ügyletekre vonatkozó LNG-piaci adatok gyűjtését és kezelését. Az árértékelés során adott esetben figyelembe kell venni a regionális különbségeket és a piaci körülményeket.

(2) Az ACER legkésőbb 2023. március 31-ig napi LNG-referenciaértéket állít össze és tesz közzé, amelyet a napi LNG-árértékelés és az ICE Endex Markets B.V. által naponta megállapított, a TTF Gas Futures front month szerződésének teljesítési ára közötti különbség határoz meg. Az LNG-referenciaérték alkalmazása céljából az ACER rendszeresen végzi az összes LNG-piaci adat gyűjtését és kezelését.

(3) Az 1227/2011/EU rendelet 3. cikke (4) bekezdésének b) pontjától eltérve, az LNG-piaci szereplőkre alkalmazandók az 1227/2011/EU rendeletben foglalt, a piaci szereplőkre vonatkozó kötelezettségek és tilalmak. Az 1227/2011/EU rendelettel és az 1348/2014/EU végrehajtási rendelettel az ACER-re ruházott hatáskörök az LNG-piaci szereplőkkel kapcsolatban is alkalmazandók, beleértve az információk bizalmas kezelésére vonatkozó rendelkezéseket is.

*19. cikk***Az LNG-árértékelések és -referenciaérték közzététele**

(1) Az LNG-árértékelést naponta, és legkésőbb közép-európai idő szerint 18 óráig közzé kell tenni a végleges ügyleti ár értékelése céljából. 2023. március 31-ig az LNG-árértékelés közzétételén túl az ACER naponta, legkésőbb közép-európai idő szerint 19 óráig vagy a technikailag lehetséges legrövidebb időn belül közzéteszi az LNG-referenciaértéket.

(2) E cikk alkalmazásában az ACER igénybe veheti harmadik fél szolgáltatásait.

*20. cikk***Az LNG-piaci adatok benyújtása az ACER-nek**

(1) Az LNG-piaci szereplőknek az LNG-piaci adatokat a 21. cikkben meghatározott előírásoknak megfelelően naponta, magas színvonalú átviteli protokollon keresztül kell benyújtaniuk az ACER-nek, a napi LNG-árértékelés közzététele előtt – amennyire technikailag lehetséges – a valós időhöz legközelebbi időpontban (közép-európai idő szerint 18 órakor).

(2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el, amelyekben meghatározza azon időpontot, ameddig az LNG-piaci adatokat az (1) bekezdésben említett LNG-árértékelés napi közzététele előtt be kell nyújtani. Az említett végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) Adott esetben az ACER a Bizottsággal folytatott konzultációt követően iránymutatást ad ki a következőkről:

a) a bejelentendő információk, valamint az 1348/2014/EU végrehajtási rendelet szerinti adatszolgáltatási kötelezettség hatálya alá tartozó ügyletek és alapvető adatok aktuális részletei, beleértve a vételi és eladási ajánlatokat; és

b) a kért LNG-piaci adatok szolgáltatásához alkalmazandó eljárás, szabvány és elektronikus formátum, valamint műszaki és szervezési követelmények.

(4) Az LNG-piaci szereplőknek a kért LNG-piaci adatokat díjmentesen és az ACER által létrehozott jelentéstételi csatornákon keresztül kell benyújtaniuk az ACER-nek, lehetőség szerint a már meglévő és rendelkezésre álló eljárásokat igénybe véve.

*21. cikk***Az LNG-piaci adatok minősége**

(1) Az LNG-piaci adatoknak a következőket kell magukban foglalniuk:

▼B

- a) a szerződés felei, beleértve a vétel/eladás jelzését;
 - b) a jelentéstevő fél;
 - c) az üzleti ár;
 - d) a szerződéses mennyiségek;
 - e) a szerződés értéke;
 - f) az LNG-szállítmány érkeztetésére rendelkezésre álló időkeret;
 - g) a teljesítés feltételei;
 - h) a teljesítési pontok;
 - i) az időbélyegző adatai az alábbiak mindegyikére vonatkozóan:
 - i. a vételi vagy eladási ajánlat benyújtásának napja és időpontja;
 - ii. az ügylet napja és időpontja;
 - iii. a vételi ajánlat, az eladási ajánlat vagy az ügylet bejelentésének napja és időpontja;
 - iv. az LNG-piaci adatok ACER-hez való beérkezése.
- (2) Az LNG-piaci szereplőknek az LNG-piaci adatokat az alábbi mértékegységekben és pénznemekben kell szolgáltatniuk az ACER-nek:
- a) az üzleti, vételi és eladási egységeket a szerződésben meghatározott pénznemben és EUR/MWh-ban kell bejelenteni, és azoknak adott esetben tartalmazniuk kell az alkalmazott átváltási árfolyamokat;
 - b) a szerződéses mennyiségeket a szerződésekben meghatározott mértékegységekben és MWh-ban kell bejelenteni;
 - c) az érkeztetésre rendelkezésre álló időkeretet UTC-formátumú teljesítési időpontként kell megadni;
 - d) a teljesítési pontot egy, az ACER jegyzékében szereplő – így például a az 1227/2011/EU rendelet és az 1348/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet értelmében jelentéstételre köteles LNG-létesítmények jegyzékében említett – érvényes azonosítóval kell jelölni; az időbélyegző adatait UTC-formátumban kell bejelenteni;
 - e) adott esetben meg kell adni – teljes egészében – a hosszú távú szerződésben szereplő azon árképletet, amelyből az árat levezették.
- (3) Az ACER iránymutatást ad ki azon kritériumokra vonatkozóan, amelyek alapján az egyetlen adatszolgáltató az egy bizonyos referencia-időszakon belül benyújtott LNG-piaci adatok jelentős részéért felel, és arról, hogy e helyzetet miként kell kezelni a napi LNG-árértékelése és LNG-referenciaértékei tekintetében.

22. cikk

Üzletmenet-folytonosság

Az ACER rendszeresen felülvizsgálja, aktualizálja és közzéteszi az LNG-árértékeléssel és az LNG-referenciaértékekkel kapcsolatos módszertanát, továbbá az LNG-piaci adatok bejelentéséhez, valamint az LNG-árértékelési és LNG-referenciaértékei közzétételéhez használt módszertant, figyelembe véve az LNG-piac adatszolgáltatóinak véleményét.

IV. FEJEZET

Intézkedések gázellátási vészhelyzet esetére

1. SZAKASZ

Gázellátási szolidaritás a villamosenergia-ellátás, az alapvető fontosságú iparágak és a védett felhasználók érdekében

23. cikk

A szolidaritásalapú védelem kiterjesztése a villamosenergia-ellátás biztonságára szempontjából kritikus gázmennyiségekre

(1) Az (EU) 2017/1938 rendelet 13. cikkének (3) bekezdésétől eltérve, az említett rendelet 13. cikkének (1) és (2) bekezdése szerinti szolidaritási intézkedés csak akkor alkalmazható, ha a szolidaritást kérő tagállam nem volt képes fedezni:

a) a szolidaritási alapon védett felhasználóinak gázellátásában fellépő hiányt, vagy – amennyiben egy tagállam e rendelet 24. cikkével összhangban ideiglenes intézkedéseket hozott a védett felhasználók nem alapvető fontosságú fogyasztásának csökkentése érdekében – a szolidaritási alapon védett felhasználói számára biztosítandó alapvető fontosságú gázfogyasztási mennyiségeket;

b) a villamosenergia-ellátás biztonsága szempontjából kritikus gázmennyiséget, az (EU) 2017/1938 rendelet 11. cikkének (3) bekezdésében említett intézkedés alkalmazása ellenére. Az (EU) 2017/1938 rendelet 13. cikke (3) bekezdésének b), c) és d) pontjában meghatározott feltételek alkalmazandók.

(2) Azon tagállamok, amelyek az (1) bekezdés értelmében kötelesek szolidaritást nyújtani, jogosultak levonni a szolidaritási ajánlatból:

a) a szolidaritási alapon védett felhasználóik ellátását olyan mértékben, amilyen mértékben az alapvető fontosságú mennyiségek érintettek, vagy – amennyiben egy tagállam a 24. cikkel összhangban ideiglenes intézkedéseket hozott a védett felhasználók nem alapvető fontosságú fogyasztásának csökkentése érdekében – a szolidaritási alapon védett felhasználóknak az alapvető fontosságú gázfogyasztási mennyiségekkel való ellátását;

b) a villamosenergia-ellátás biztonsága szempontjából kritikus gázmennyiségekkel való ellátást;

▼B

- c) a gáz termeléséhez és szállításához szükséges villamos energiához elengedhetetlen gázmennyiségekkel való ellátást; és
- d) a II. mellékletben említett, az ellátásbiztonság szempontjából kritikus infrastruktúrák, továbbá a katonai, nemzetbiztonsági és humanitárius-segély-szolgálatok működéséhez elengedhetetlen egyéb létesítmények üzemeltetéséhez szükséges gázmennyiségeket.

(3) Az (1) bekezdés b) pontjában és a (2) bekezdés b) és d) pontjában említett, a villamosenergia-ellátás biztonsága szempontjából kritikus gázmennyiségek nem haladhatják meg az I. mellékletben megjelölt mennyiségeket. Ha egy tagállam bizonyítani tudja, hogy egy tagállam villamosenergia-válságának elkerülése érdekében nagyobb mennyiségű gázra van szükség, a Bizottság – kellően indokolt kérelem alapján – dönthet úgy, hogy lehetővé teszi nagyobb mennyiségek levonását.

(4) Ha szolidaritási intézkedések meghozatalára kéri fel azon tagállamokat, amelyek villamosenergia-rendszere csak valamely harmadik ország villamosenergia-rendszerével van szinkronizálva, mindaddig kivételesen nagyobb mennyiségű gázt vonhatnak le abban az esetben, ha a villamosenergia-rendszert leválasztják az említett harmadik ország rendszeréről mindaddig, amíg az energiarendszer biztonságos és megbízható működésének biztosításához szigetüzemben működő energiarendszer-szolgáltatások vagy az energiaátviteli rendszer üzemeltetőjének nyújtott egyéb szolgáltatások szükségesek.

*24. cikk***A védett felhasználókat érintő keresletcsökkentési intézkedések**

(1) A tagállamok kivételesen ideiglenes intézkedéseket hozhatnak az (EU) 2017/1938 rendelet 2. cikkének 5. pontjában meghatározott védett felhasználók nem alapvető fontosságú fogyasztásának csökkentése érdekében, mindenekelőtt akkor, ha az (EU) 2017/1938 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése és 12. cikke szerinti válságsszintek egyike vagy az (EU) 2022/1369 rendelet szerinti uniós riasztás kihirdetésre kerül. Az ilyen intézkedéseknek a nem alapvető fontosságú gázfelhasználásra kell korlátozódniuk, és figyelembe kell venniük az (EU) 2022/1369 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében meghatározott elemeket. Ilyen rendkívüli intézkedések csak azt követően hozhatók meg, hogy az (EU) 2017/1938 rendelet 2. cikkének 7. pontjában meghatározott illetékes hatóságok értékelést végeztek az ilyen nem alapvető fontosságú gázmennyiségek meghatározására vonatkozó feltételek tekintetében.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett intézkedések eredményeként a tagállamok által a 2009/73/EK irányelv 3. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghatározott, védelemre szoruló felhasználók fogyasztása semmilyen körülmények között nem csökkenthető, és a tagállamok e cikk (1) bekezdése alkalmazásának eredményeként nem zárhatják ki a védett felhasználókat az ellátásból.

25. cikk

A határkeresztező áramlásokra vonatkozó biztosítékok

A határkeresztező gázáramlásokra vagy a gázinfrastruktúrához való hozzáférésre vonatkozó indokolatlan korlátozások, vagy a valamely másik tagállam gázellátását veszélyeztető intézkedések megszüntetésére irányuló, az (EU) 2017/1938 rendelet 12. cikke (6) bekezdésének első albekezdése szerinti bizottsági felkérés esetén az (EU) 2017/1938 rendelet 2. cikkének 7. pontjában meghatározott, hatáskörrel rendelkező hatóság vagy az említett rendelet 12. cikke (6) bekezdésének első albekezdésében említett tagállam az (EU) 2017/1938 rendelet 12. cikke (6) bekezdésének második albekezdésében előírt eljárás alkalmazása helyett módosítja intézkedését, vagy intézkedést hoz annak érdekében, hogy biztosítsa az említett rendelet 12. cikke (5) bekezdésének való megfelelést.

2. SZAKASZ

A szolidaritási intézkedések meghozatalára vonatkozó szabályok

26. cikk

A szolidaritási kötelezettségek ideiglenes kiterjesztése az LNG-létesítményekkel rendelkező tagállamokra

(1) Az (EU) 2017/1938 rendelet 13. cikkének (1) bekezdése szerinti szolidaritási intézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettség nemcsak a szolidaritást kérő tagállammal közvetlen összeköttetésben lévő tagállamokra vonatkozik, hanem az LNG-létesítményekkel rendelkező tagállamokra is, feltéve, hogy rendelkezésre áll a szükséges kapacitás a releváns infrastruktúrában, az LNG-szállító hajókat is beleértve.

(2) Amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik, az (EU) 2017/1938 rendelet 13. cikkének (2)–(9) bekezdését alkalmazni kell az LNG-létesítményekkel rendelkező tagállamokra.

(3) Az LNG-létesítményekkel rendelkező azon tagállamok, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül a szolidaritást kérő tagállamhoz, kétoldalúan megállapodhatnak bármely más tagállammal a szolidaritás nyújtására alkalmazandó szükséges műszaki, jogi és pénzügyi szolidaritási szabályokról.

(4) A 27. cikk szerinti szolidaritási intézkedések meghozatalára vonatkozó alapértelmezett szabályok az összeköttetésben nem álló tagállamokra is alkalmazandók, amennyiben a szolidaritási kérelem kézhezvételének időpontjában nincs megkötve kétoldalú megállapodás.

27. cikk

A szolidaritási intézkedésekre vonatkozó alapértelmezett szabályok

(1) Amennyiben két tagállam nem állapodott meg az (EU) 2017/1938 rendelet 13. cikkének (10) bekezdése szerinti szükséges műszaki, jogi és pénzügyi szabályokról (a továbbiakban: szolidaritási megállapodás), az említett rendelet 13. cikkének (1) bekezdésében foglalt kötelezettség szerinti gázszállításra vészhelyzet esetén az e cikkben meghatározott feltételek vonatkoznak.

▼B

(2) A szolidaritási intézkedés ellentételezése nem haladhatja meg az észszerű költségeket, és az (EU) 2017/1938 rendelet 13. cikkének (8) bekezdésétől eltérve, minden esetben magában kell foglalnia a következőket:

- a) a szolidaritást nyújtó tagállamban érvényes gázár;
- b) a tárolási és szállítási költségek, beleértve az LNG-szállítmányoknak a kért rendszerösszekötési pontra való eltérítéséből eredő esetleges díjakat is;
- c) a szolidaritást nyújtó tagállamot érintő, kapcsolódó bírósági vagy választottbírósi eljárás perköltségei;
- d) a gázárból nem fedezett egyéb közvetett költségek, így például a szolidaritás nyújtásával kapcsolatos, a nem megszakítható terhelés felhasználóoldali kötelező csökkentéséből eredő pénzügyi vagy egyéb károk megtérítése, feltéve hogy az említett közvetett költségek nem haladják meg a gázár 100 %-át.

(3) Ha egy tagállam a (2) bekezdés d) pontja alapján a gázár 100 %-át meghaladó közvetett költségekért kér ellentételezést, a Bizottság a releváns illetékes hatóságokkal folytatott konzultációt követően – figyelembe véve az eset sajátos szerződéses és nemzeti körülményeit és az energiapolitikai szolidaritás elvét – határoz arról, hogy helyénvaló-e a magasabb ellentételezés.

(4) Amennyiben a szolidaritást kérő tagállam és a szolidaritást nyújtó tagállam nem állapodik meg másik árban, a szolidaritást kérő tagállamnak szállított gáz árának meg kell felelnie a szolidaritási kérelmet megelőző napon a szolidaritást nyújtó tagállamban érvényes másnapi piaci árnak, vagy a szolidaritási kérelem benyújtását megelőző napon a legközelebbi elérhető tőzsdén, a legközelebbi elérhető virtuális kereskedési ponton vagy egy megállapodás szerinti gázelosztó központban érvényes, megfelelő másnapi piaci árnak.

(5) A 28. cikk szerinti szolidaritási kérelem keretében szállított gázmennyiségekért járó ellentételezést a szolidaritást kérő tagállam közvetlenül fizeti ki a szolidaritást nyújtó tagállamnak vagy azon szervezetnek, amelyet mindkét tagállam megjelöl a szolidaritási kérelemre adott válaszában, valamint a kézhezvétel és az átveendő mennyiség visszaigazolásában.

(6) Az a tagállam, amelyhez a szolidaritási intézkedés iránti kérelmet intézték, a lehető leghamarabb, de legkésőbb a kérelmet követő három napon belül meghozza a szolidaritási intézkedést. Egy tagállam csak akkor tagadhatja meg, hogy szolidaritást nyújtson egy szolidaritást kérő tagállamnak, ha bizonyítja, hogy:

- a) nem rendelkezik elegendő gázzal a 23. cikk (2) bekezdésében említett mennyiségekhez; vagy
- b) nem áll rendelkezésére elegendő, az (EU) 2017/1938 rendelet 13. cikkének (7) bekezdésében meghatározottak szerinti rendszerösszekötő kapacitás, és nincs lehetősége elegendő mennyiségű LNG biztosítására.

▼B

(7) A tagállamok az e cikkben előírt alapértelmezett szabályokon túlmenően is megállapodhatnak a szolidaritás nyújtásának műszaki szabályairól és koordinálásáról.

(8) E cikk nem érinti a gázrendszer biztonságos és megbízható üzemeltetésére vonatkozó meglévő szabályokat.

*28. cikk***Szolidaritási megállapodás hiányában a szolidaritási intézkedésekre alkalmazandó eljárás**

(1) A szolidaritási intézkedések alkalmazását kérő tagállam szolidaritási kérelmet intéz egy másik tagállamhoz, amelyben feltünteti legalább a következő információkat:

- a) a tagállam illetékes hatóságának elérhetőségei;
- b) a tagállam releváns szállításrendszer-üzemeltetőinek elérhetőségei (adott esetben);
- c) a tagállam nevében eljáró harmadik fél elérhetőségei (adott esetben);
- d) teljesítési időszak, beleértve az esetleges első teljesítés időpontját és a teljesítések várható időtartamát;
- e) teljesítési és rendszerösszekötési pontok;
- f) gázmennyiség kWh-ban az egyes rendszerösszekötési pontokra vonatkozóan;
- g) gázminőség.

(2) A szolidaritási kérelmet egyidejűleg kell megküldeni a szolidaritási intézkedések meghozatalára potenciálisan képes tagállamoknak, a Bizottságnak és az (EU) 2017/1938 rendelet 10. cikke (1) bekezdésének g) pontja alapján kijelölt válságkezelőknek.

(3) A szolidaritási kérelmet fogadó tagállamok választ küldenek, amelyben feltüntetik az (1) bekezdés a), b) és c) pontjában említett elérhetőségeket, valamint azon mennyiséget és minőséget, amelyet az (1) bekezdés d)–g) pontjában említettek szerint a rendszerösszekötési pontokra a kért időpontban le lehet szállítani. A válaszban fel kell tüntetni az esetleges korlátozásból, vagy – ha feltétlenül szükséges – a stratégiai készletek felszabadításából eredő mennyiséget is, ha az önkéntes intézkedésekkel biztosítható mennyiség nem elegendő.

(4) A szolidaritási kérelmet legalább 72 órával a megadott teljesítési időpont előtt kell benyújtani. A szolidaritási kérelemre 24 órán belül válaszolni kell. A kézhezvétel és a szolidaritást kérő tagállam által átveendő mennyiség visszaigazolását a szükséges teljesítési időpontot megelőző 24 órán belül kell megtenni.

(5) A kérelmet egynapos vagy többnapos időtartamra nézve lehet benyújtani, és a válasznak meg kell felelnie a kért időtartamnak.

▼B

(6) Amennyiben több tagállam nyújt szolidaritást, és közülük egy vagy több tagállammal kétoldalú szolidaritási megállapodások vannak érvényben, az említett megállapodások az irányadóak azon tagállamok között, amelyek kétoldalúan megállapodtak. Az e cikkben foglalt alapértelmezett szabályok csak a többi szolidaritást nyújtó tagállam tekintetében alkalmazandók.

(7) A Bizottság megkönnyítheti a szolidaritási megállapodások végrehajtását, különösen egy, a kérelmek és ajánlatok valós idejű továbbítását lehetővé tevő, biztonságos online platformon elérhető sablon segítségével.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK*29. cikk***A bizottsági eljárás**

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Az említett bizottság a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

*30. cikk***Felülvizsgálat**

A Bizottság 2023. október 1-jéig elvégzi e rendelet felülvizsgálatát az Unió gázellátásának általános helyzetére tekintettel, és az említett felülvizsgálat főbb megállapításairól jelentést tesz a Tanácsnak. A Bizottság az említett jelentés alapján javasolhatja e rendelet érvényességének meghosszabbítását.

*31. cikk***Hatálybalépés és alkalmazás**

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

▼M1

Ez a rendelet 2024. december 31-ig alkalmazandó.

▼B

A 14. cikket 2023. március 31-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

I. MELLÉKLET

a) A 23. cikk alapján a villamosenergia-ellátás biztonsága szempontjából kritikus maximális gázmennyiségek a 2022. december és 2023. március közötti időszakban (értékek millió köbméterben) ⁽¹⁾:

Tagállam	2022. december	2023. január	2023. február	2023. március
AT	74,24	196,83	152,20	139,35
BE	399,05	458,77	382,76	398,99
BG	61,49	71,26	61,55	63,29
CY	-	-	-	-
CZ	17,26	49,64	34,80	28,28
DE	2 090,53	2 419,56	2 090,59	1 863,77
DK	249,48	295,56	254,87	268,09
EE	5,89	5,78	5,00	1,05
EL	209,95	326,68	317,18	232,80
ES	1 378,23	1 985,66	1 597,27	1 189,29
IE	372,76	375,29	364,26	375,74
FI	28,42	39,55	44,66	12,97
FR	876,37	875,58	802,53	771,15
HR	10,95	66,01	59,99	48,85
HU	82,13	133,97	126,44	93,72
IT	2 166,46	3 304,99	3 110,79	2 774,67
LV	89,26	83,56	84,96	66,19
LT	16,13	20,22	18,81	4,21
LU	-	-	-	-
MT	32,88	34,84	31,43	33,02
NL	684,26	762,31	556,26	480,31
PL	158,14	158,64	136,97	148,64

⁽¹⁾ ►M1 Az I. melléklet a) és b) részében foglalt számadatok az (EU) 2019/941 rendelet 9. cikke alapján a Villamosenergia-piaci Átvitelrendszer-üzemeltetők Európai Hálózata (a továbbiakban: ENTSO-E) által végzett téli megfelelésértékelésen alapulnak, kivéve Málta esetében, amelynek villamosenergia-termelése kizárólag az LNG-szállítókra támaszkodik, és nincs számottevő tárolási kapacitása. Tekintettel a kis fűtőértékű gáz sajátosságaira, az e táblázatban szereplő, Hollandiára vonatkozó értékeket 37,89-es átváltási tényezővel meg kell szorozni, és 35,17-tel el kell osztani. Az I. melléklet a) része az ENTSO-E által kiszámított egyedi havi mennyiségeket tünteti fel a 2022. decembertől 2023. márciusig tartó időszakra vonatkozóan; az I. melléklet b) részében foglalt, a 2023. áprilistól 2024. decemberig tartó időszakra vonatkozó számadatok a 2022. december és 2023. március közötti időszak értékeinek átlagát tüntetik fel. ◀

▼ **B**

Tagállam	2022. december	2023. január	2023. február	2023. március
PT	409,97	415,22	368,54	401,32
RO	130,35	179,35	162,41	159,71
SI	12,98	15,15	13,35	12,80
SK	33,99	47,26	34,80	34,76
SE	18,05	18,61	17,71	15,76

b) ► **M1** A 23. cikk alapján a villamosenergia-ellátás biztonsága szempontjából kritikus maximális gázmennyiségek a 2023. április és 2024. december közötti időszakban (értékek millió köbméterben): ◀

Tagállam	Havi érték
AT	140,66
BE	409,89
BG	64,40
CY	-
CZ	32,50
DE	2 116,11
DK	267,00
EE	4,43
EL	271,65
ES	1 537,61
IE	372,01
FI	31,40
FR	831,41
HR	46,45
HU	109,06
IT	2 839,23
LV	80,99
LT	14,84
LU	-
MT	33,03
NL	620,79
PL	150,60
PT	398,76
RO	157,96
SI	13,57
SK	37,70
SE	17,53

II. MELLÉKLET

A 23. cikk (2) bekezdésének d) pontja szerinti, az ellátásbiztonság szempontjából kritikus infrastruktúrák

Ágazat	Alágazat	
I. Energia	1. Villamos energia	A villamosenergia-termelésre és -továbbításra szolgáló infrastruktúrák és létesítmények a villamosenergia-ellátás tekintetében
	2. Olaj	Kőolajtermelés, -finomítás, -feldolgozás, -tárolás és vezetékes szállítása
	3. Gáz	Gáztermelés, -finomítás, -feldolgozás, tárolás és vezetékes szállítása
II. Közlekedés	4. Közúti közlekedés	
	5. Vasúti közlekedés	
	6. Légi közlekedés	